

Halina is anders, altijd anders

Actrice en schrijfster **Halina Reijn**, de vierde zomergast, stond op het toneel als Ophelia, Lulu, Hedda Gabler, en de Feeks. In de bioscoop is ze binnenkort te zien in Paul Verhoevens *Zwartboek* en daarna als albino in *Blind*, het regiedebuut van Tamar van den Dop. 'Iedereen heeft het erover dat ze al zo veel rollen heeft gespeeld. Flauwekul.'

DOOR SIETSE MEIJER

FOTO MERLIJN DOOMERNIK

EEN heftige, intelligente, getalenteerde vrouw van de wereld', dat is Halina Reijn volgens collega-actrice en vriendin Hadewych Minis. 'Ze is geen vrouw waarvan het doorsnee publiek meteen zegt: jeezus, wat een lekker wijf,' zegt *casting director* Job Gosschalk. 'Maar dat vind ik juist wel leuk aan haar.' Theo van Gogh wilde haar niet in zijn films, omdat ze volgens hem meer ambitie dan verleiding uitstraalde. 'Voor een vrouw is dat een doodzonde, vooral als ze haar brood voor de camera moet verdienen.' Hij was een van de weinigen die er zo over dachten. Halina Reijn (1975) was te zien in films als *Iles flottantes*, *Zus & Zo*, *Grimm* en *De Passievrucht* en speelde grote toneelrollen in stukken van De Trust (later De Theatercompagnie) en Toneelgroep Amsterdam, zoals *Lulu*, *Rouw siert Electra* en *Hedda Gabler*. Ze is een van de succesvolste en meest geprezen jonge actrices van Nederland. Ze schreef ook nog een roman, *Prinsesje Nooitgenoeg*. De legende wil dat Halina Reijn op haar zevende de musical *Annie* zag en vanaf dat moment wist dat ze theateractrice wilde worden. Dat voornemen kreeg serieuze vormen toen ze als elfjarige bij de Vooropleiding Theater van regisseur/docent Josja Hamann in Groningen kwam. 'Vanaf het begin was het iemand waarvan je dacht: o, wat prachtig, hoe doet ze dat,' herinnert Hamann zich. 'Ze was zich er niet van bewust, maar ze had de juiste intuïtie.'

Veel lef

Ambitieuus was ze toen ook al. 'Té, soms,' zegt Hamann. 'Dat kan je ook dwars zitten. Gaan huilen als je eens géén tien krijgt. Dat is gevaarlijk, omdat je dan te weinig risico gaat nemen in je spel. Dat heeft ze moeten afleren. Wat ik heel goed vond, was dat ze altijd beter wilde zijn. Niet beter dan een ander, maar beter dan ze op dat moment presteerde.'

Hadewych Minis leerde Reijn kennen op de toneelschool in Maastricht. 'Ik vond haar heel sterk, ze wist precies wat ze wilde. Ze had meer ervaring dan de rest van de klas, omdat ze die vooropleiding in Groningen al had gedaan. Ze had veel lef, was niet zo verlegen als de anderen.'

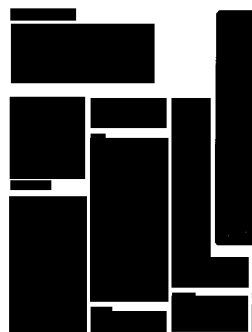
Job Gosschalk zag Halina Reijn ook voor het eerst op de toneelschool. Ze sprong eruit, weet hij nog. 'Ze is anders. Ze is altijd anders. Halina heeft niet het gemak van een doorsnee mooie vrouw: zij heeft het gemak van een niet-doorsnee mooie vrouw.'

Wat is het dat Reijn zo'n goede actrice maakt? Gosschalk: 'Ze heeft een bepaalde vrijheid in haar spel, die niet gekunsteld overkomt. Ze raakt je omdat het lijkt alsof ze geen last heeft van morele grenzen die haar in de weg zitten in haar acteren. Bij anderen zie je vaak dat ze hun eigen normen en waarden meenemen in een rol, maar zij stelt zich open voor degene die ze moet spelen, en neemt de normen en waarden, de kijk op het leven van haar personage over. Ze heeft het transformeren tot een kunst verheven.'

Blote rollen

'Wat heel mooi aan haar is,' zegt Hadewych Minis, 'is dat ze zo veel verschillende gezichten heeft. Ze kan heel zacht zijn, maar ook heel sterk. Ze is een 'meisje-meisje', maar ook een onafhankelijke vrouw.'

Heel soms is er kritiek op haar. De vinnigste opmerking van een collega kwam van Thekla Reuten, die in *de Volkskrant* zei: 'Ik vind Halina Reijn heel goed, maar ik zou haar nu ook wel weer eens met kleren aan willen zien.' Een ver-

wijzing naar de vele blote rollen die Reijn speelde. Gosschalk heeft daar geen moeite mee: 'Halina heeft een heel open lijn met haar seksualiteit. Ze is ook móóí naakt. Daarmee bedoel ik niet dat ze mooie benen heeft; ze is op een mooie manier ontwapenend. Ze wordt nooit ordinair.'

Een heel andere kant van Reijn is binnenkort te zien in de film *Blind*, het regiedebuut van actrice Tamar van den Dop. Daarin speelt ze een albino, die ongelukkig is met haar afwijkende uiterlijk. 'Halina is niet ijdel,' zegt Van den Dop. 'Daarom durfde ik haar voor deze rol te vragen. Als je dat niet bent, heb je al heel wat voor op veel andere acteurs.'

Nieuwe palet

Reijn moest, vertelt Van den Dop, voor deze rol haar vaste manier van spelen loslaten. 'Ze heeft de uitstraling van een sterke, jonge vrouw die zich niet schaamt voor haar eigen seksualiteit. Nou, dat mocht ze in *Blind* helemaal niet spelen. Eerder het tegenovergestelde: iemand met een complex over haar uiterlijk, die zich heel bewust is van alles dat ze doet. Ik vond het heel knap dat ze dat opzij heeft durven gooien.'

Halina Reijn heeft op haar dertigste al een imposante acteercarrière achter de rug. 'Ze heeft al bijna alle rollen gespeeld die de moeite waard zijn voor vrouwen,' zegt Josja Hamann. 'Dat is beangstigend, want wat moet je dan nog?'

'Ze heeft de mooiste vrouwelijke hoofdrollen al gespeeld,' beaamt Hadewych Minis. 'Ze heeft nu een script geschreven dat ze waarschijnlijk gaat verfilmen. Ik zie haar nog wel regisseur worden. Dat wil ze volgens mij ook heel graag.'

'Ik heb tegen haar gezegd dat ze het moet doen,' zegt Tamar van den Dop. 'Ze kan het. Maar ik denk dat er als actrice voor haar ook nog een heel terrein open ligt. Ik heb haar tijdens de opnamen van *Blind* dingen zien doen die ik nog nooit van haar

had gezien. Ze boort een nieuw palet aan. Iedereen heeft het erover dat ze al zo veel rollen gespeeld heeft. Flauwekul. Wacht maar. Wacht maar.'

Zomergasten (4)

► ZONDAG, NEDERLAND 3, 20.30-23.35 UUR

▷ zomergasten.vpro.nl

